

## Nr 61.

Ankom till riksdagens kansli den 8 juni 1944 kl. 1 em.

### *Utlåtande i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret framställning om utförande av avfuktningssanordningar inom visst skyddsrum.*

Med bifall till hemställan av bankoutskottet i utlåtande nr 11 beslöt 1940 års riksdag bland annat, att för riksdagens behov skulle anordnas ett särskilt i berg insprängt skyddsrum, avsett att tagas i anspråk för den händelse riksdagens arbete skulle behöva förläggas till annan plats i huvudstaden än i riksdagshuset, samt uppdrog riksdagen åt fullmäktige i riksgäldskontoret att låta utföra luftskyddsanordningar m. m. för riksdagens behov.

Överenskommelser träffades i anledning härav med Stockholms stad och Timmermansorden om anordnande av ett skyddsrum i berget under Timmermansordens fastighet vid Eriksbergsparken i Stockholm samt visst angränsande, Stockholms stad tillhörande markområde.

Enligt överenskommelserna hade riksgäldskontoret medgivits rätt att för ändamålet utnyttja stadens mark resp. Ordens mark och den genom ordenshuset ledande gången till skyddsrummet under en tid av 25 år, räknat från den 1 juni 1940, därvid emellertid tillika förklarats, att staden resp. Orden icke torde komma att motsätta sig att under i övrigt lika omständigheter efter nyttjanderättstidens slut på oförändrade villkor förlänga överenskommelserna om nyttjanderätten ytterligare 25 år.

Skyddsrummet utfördes därefter av byggmästaren Olle Engkvist, och i januari år 1941 var detsamma färdigt att tagas i anspråk.

I skrivelse till bankoutskottet den 21 oktober 1943 hava *fullmäktige i riksgäldskontoret* — efter att ha redogjort för tillkomsten av skyddsrummet — meddelat, att det redan kort tid efter skyddsrummets färdigställande visat sig, att lokalen vore i hög grad besvärad av fuktighet, och önskemål uttalats, att anordningar måtte vidtagas till avhjälpande därav. Uppdrag hade därför lämnats byrådirektören N. Royen att till fullmäktige inkomma med förslag till avfuktningssanordningar.

Fullmäktige anföra härefter:

»I ett med anledning härav den 26 juni 1943 avgivet förslag (*bil. 1*)<sup>1</sup> framhöll Royen, att avfuktning kunde åstadkommas antingen genom uppvärmning och ventilation (all. I) eller genom reducering av fuktighetshalten i luften medelst ett särskilt avfuktningssaggregat (all. II), i princip verkande på det sätt att den fuktiga luften medelst fläkt drives fram till det såsom kylmaskin inrättade aggregatet, varvid fukten kondenserar på dettas rör-

<sup>1</sup> Här utesluten.

slingor samt avledes. Enligt verkställda kostnadsberäkningar skulle alt. I betinga en totalkostnad av ca 66 000 kronor, eventuellt 69 000 kronor, och alt. II ca 47 000 kronor. De årliga driftkostnaderna kunde approximativt beräknas uppgå till ca 2 000 kronor vid alt. I och ca 600 kronor vid alt. II. På anförda skäl förordade Royen alt. II. Till ytterligare utveckling av sin ståndpunkt inkom Royen sedermera den 10 augusti 1943 med en handling i frågan (*bil. 2*).<sup>1</sup> I denna beräknades kostnaderna för erforderliga avfuktning- och ventilationsanordningar jämte tillhörande byggnadsarbeten enligt alt. II till 51 000 kronor.

Över Royens förslag inhämtades yttrande av luftskyddsinspektionen (*bil. 3*)<sup>1</sup>, som framlade ett förslag, överensstämmande med Royens alt. I.

Sedan Royen fått del av berörda yttrande, vidhöll han på ytterligare anförda skäl i en den 7 oktober 1943 avgiven promemoria (*bil. 4*)<sup>1</sup> sitt förord för alt. II.

Fullmäktige i riksgäldskontoret få härmed till bankoutskottet överlämna utredningen i ärendet med uttalande, att enligt fullmäktiges mening det såsom alt. II betecknade förslaget bör tillerkännas företräde framför alt. I.»

*Utskottet.* Såsom av det föregående framgår, ingavs den föreliggande framställningen till utskottet vid nästföregående års riksdags höstsession. Vid ärendets föredragning fann utskottet emellertid lämpligt uppskjuta frågans avgörande till 1944 års riksdag. Den granskning, utskottet nu ägnat ärendet, har övertygat utskottet om behovet av anordningar för avhjälpan av fuktigheten inom ifrågavarande skyddsrum. Det av fullmäktige förordade alternativet synes utskottet tillfredsställande kunna tillgodose det avsedda syftet. På grund härav och då utskottet icke funnit anledning till erinran mot den framlagda kostnadsberäkningen, har utskottet ansett sig böra tillstyrka, att medel ställas till förfogande för arbetets utförande.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksgäldskontoret förevarande framställning, må

*dels* uppdraga åt fullmäktige att i huvudsaklig överensstämmelse med av fullmäktige förordat förslag låta utföra anordningar för avfuktning av den för riksdagens behov under Timmermansordens fastighet i Stockholm samt visst angränsande markområde insprängda skyddsrumsanläggningen;

*dels ock* för ändamålet å riksstaten för budgetåret 1944/45 under huvudtiteln Riksdagen och dess verk m. m. anvisa ett förslagsanslag av 51 000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1944.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

<sup>1</sup> Här uteslutna.